

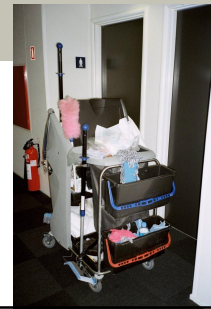
Formidlingsmøde om indvandrere i rengøringsbranchen

18. juni 2009

Kl. 15.00-15.30 **Louise Hardman Smith**
Om det igangværende delprojekt +Gør en forskel+

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

Præsentation: Evaluering af projekt +Gør en forskel+

- ” Baggrund
- ” Formål
- ” Metode
- ” Foreløbige resultater fra igangværende projekt

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

2

Projekt **«Gør en forskel»**

Baggrund

- “ Projektet er udviklet inden for skolerengøring af Rengøringservice i en kommune
- “ Rengøringsservices formål: **«At kunne fastholde medarbejdere, reducere sygefravær og forbedre rengøringskvaliteten»**
- “ Fokus: Faglig og sproglig undervisning samt trivsel og kommunikation
- “ Har været gennemført på to skoler i kommunen i perioden 2005-2006 . med stor succes på en af skolerne
- “ Skolen indgik i SPIR ϕ indledende feltstudier, hvor positive konsekvenser for arbejdsmiljøet blev observeret

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

3

Resultater feltsstudie

- “ *«Før smed ungerne smørknive i toiletterne og lavede kugler af sæbe og papir, som de kastede op på væggen, og klasselokalerne var meget beskidte. Stolene var ikke sat op. Nu er det ikke mere sådan. Det har virket godt, og jeg bliver glad for mit arbejde. Her vil jeg godt arbejde»*
(rengøringsassistent med indvandrerbaggrund)

- “ *«Det har virkelig hjulpet . der er sat billeder op af os - nu er vi ikke bare rengøringskællingerne»*
“ (dansk rengøringsassistent)

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

4

Projekt **+Gør en forskel+** (6 måneder)

Komponenter:

- “ Arbejdsrelateret danskundervisning (3 timer om ugen)
- “ Faglig undervisning i rengøring
 - “ Arbejdsteknik; rengøringsmidler; overflader
- “ Gennemgang af arbejdsplan
- “ Introduktionsmøde: Præsentation af projektet
 - “ skoleledelsen, teknisk service, rengøringsledelse og rengøringsassistenter
- “ Møder internt i rengøringspersonalegruppen
- “ Deltagelse i teammøder for lærere: Præsentation af rengøringsplaner, præsentation af medarbejdere, **+smiley+** ordning
- “ Temadag: Arbejdsglæde, samarbejde, sammenhold

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

5

Evaluering af projekt **+Gør en forskel+**

- “ Vi følger projektets gennemførelse på en skole i april-oktober 2009 (14 rengøringsassistenter, heraf 12 med indvandrerbaggrund)
- “ Evaluering af projektets effekt på det fysiske og især det psykosociale arbejdsmiljø for rengøringsassistenter
- “ Procesevaluering af delkomponenter og implementering
- “ Baseres på før og efter data primært fra rengøringsassistenter men også skoleledelse, teknisk service, lærere og elever.

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

6

Metode

Før intervention (marts-april 2009)

- “ 1. interview med rengøringsassistenter
 - . Baggrund, migration, skolegang, erhvervserfaring, indgang og begrundelse for at arbejde med skole rengøring
 - . oplevelse af arbejdet og arbejdspladsen, holdning og forventning til projekt **+Gør en forskel+**
 - . Engangskamera og fotoopgave udleveres: positivt og negativt i arbejdsliv
- “ 2. interview med rengøringsassistenter
 - . Gennemgang af fotos samt besvarelse af NFA's spørgeskema til vurdering af psykosocialt arbejdsmiljø

NFA Spørgeskema til vurdering af psykosocialt arbejdsmiljø

- “ Job-tilfredshed
- “ Arbejdspres
- “ Indflydelse og udviklingsmuligheder
- “ Mening i arbejdet
- “ Samarbejde og ledelse
- “ Belønning i arbejdet og oplevelse af anerkendelse/respekt
- “ Arbejdets påvirkning af privatliv
- “ Selvvurderet helbred
- “ Psykisk tilstand

Metode

Før intervention

- ~ Tillige interviews med rengøringsledelsen, skoleledelsen, teknisk service: Syn på rengøring, klargøring af lokaler, ledelse og samarbejde parterne imellem, holdning og forventning til projektet

Under interventionen (maj-september 2009)

- ~ Deltagelse i alle komponenter samt interviews med udvalgte deltagere

Efter interventionen (oktober-november 2009)

- ~ 3. interview med rengøringsassistenter: Oplevede ændringer
- ~ Geninterview med rengørings- og skoleledelse: evaluering af forløbet
- ~ Fokusgruppeinterviews med lærere og elever: syn på rengøring, oprydning og effekt af projekt **«Gør en forskel»**

Foreløbige resultater fra 1. interview med rengøringsassistenterne

- ~ Migrationsforløb og Baggrunde
- ~ Indgang til og bevæggrunde for at arbejde med skolerengøring
- ~ Oplevelse af positivt og negativt i arbejdet
- ~ Holdninger og forventninger til projekt **«Gør en forskel»**

Migrationsforløb - Baggrund

To typer ansatte (6 personer i hver gruppe, 4 kvinder, 2 mænd)

Type 1: Har været i Danmark i en længere årrække (10-30 år)

- “ Familiesammenført som barn af eller gift med gæstearbejder eller efterkommer (eks-jugoslaver, tyrkere)
- “ Familiesammenført med dansk mand (thailænder)
- “ Ansat i Rengøringservice i mere end 7 år (bortset fra 1)
- “ Alder 35-58 år.
- “ Kort skolegang 3-10 år.
- “ Erhvervs erfaring fra ufaglært arbejde i Danmark: Fabrik, pizzeria, restaurant, rengøring

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

11

Migrationsforløb - Baggrund

Type 2: Nyligt indvandret (1- 2 år)

- “ Arbejdsmigranter med henblik på permanent ophold i DK fra EU-Ø (rumænere)
- “ Au-pair og siden gift med dansk mand (filippinere)
- “ Ansat i Rengøringservice i 1-2 år
- “ Alder 19-42 år
- “ Uddannelse: Studentereksamen, afbrudt gymnasium eller - videregående uddannelse, faglig uddannelse, 10. klasse (4 kan engelsk)
- “ Erhvervs erfaring: Ufaglært arbejde i oprindelsesland: Fabrik, syning, chauffør, ekspedient, rengøring. I andet land: bageri.

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

12

Indgang til og begrundelse for at arbejde med skolerengøring

Arbejde formidlet igennem:

- ” Jobcenter (3)
- ” Venner, bekendte
- ” Familie: mand, mor, mormor, svigermor

” **Begrundelser:**

- ” Arbejdet passer til den situation, jeg er i; jeg kan ikke så godt dansk
- ” Arbejdstiderne passer med sprogundervisning/børnepasning
- ” Jeg kan være sammen med min familie
- ” Det var det job, jeg fik anvist
- ” Økonomisk selvstændighed (kan sende penge hjem)
- ” Vil ikke være på kontanthjælp

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

13

Oplevelse af arbejdet

Positivt

- ” God ledelse og godt samarbejde
- ” Oplevelse af respekt
- ” Oplevelse af at udføre vigtigt arbejde
- ” Frihed i tilrettelæggelse af arbejde og pauser
- ” Arbejde alene
- ” Kontakt med lærere, elever, kolleger
- ” At få ros . gaver, blomster mv.
- ” God løn

Negativt

- ” Lokaler der ikke er rengøringsparate (de fleste)
- ” Manglende tid (når lokaler ikke er klar)
- ” Defekt inventar
- ” Kan være ensomt
- ” Kontakt med elever kan være negativt - drillerier (få)
- ” Smerter - nedslidning (2 ældre med langvarigt ophold i DK)
- ” Lav løn (få med langvarigt ophold i DK)

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

14

Uddrag fra interview: Oplevelse af arbejde (type 1 langvarigt ophold)

- ” +Rengøring er et dejligt arbejde. Jeg har valgt arbejdet, fordi jeg kan lide at være mig selv og planlægge min tid. Jeg vil gerne blive her resten af mit arbejdsliv; det er ligesom mit andet hjem+
- ” +Jeg kan godt lide mit arbejde. Tiderne passer mig . jeg kan godt lide børnene, de har lært mig dansk. Jeg vil blive pensioneret herfra ÷ jeg er glad på arbejdet hver dag. Arbejdet er det sted, hvor jeg føler mig bedst tilpas . også mere end derhjemme+

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

15

Uddrag fra interview: Oplevelse af arbejde (type 1 langvarigt ophold)

- ” +Det gode ved rengøring er, at det er selvstændigt, man laver sit eget program og kan tage pause, når det passer en. Det negative er, at det gør ondt i ryggen+
- ” +Jeg kan lide at gøre rent. Det er bedre end fabrik. Her styrer man selv arbejdet, det kan man ikke på fabrik, der skal man indrette sig efter maskinerne. Men det er hårdt, og jeg har travlt+

(Begge er ældre medarbejdere)

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPIR-projektet

16

Uddrag fra interview: Oplevelse af arbejde (type 2 nytilkommen)

- “ +Jeg kan godt lide arbejdet her. Det passer til min situation, jeg kan ikke dansk. Jeg får ros, det gør mig meget glad. Jeg kan godt lide at arbejde alene, jeg kan gå stille og roligt med mine tanker+
- “ +Jeg føler mig respekteret her på skolen. De smiler til mig, og de hilser på mig og taler pænt. I Rumænien er rengøringsassistenter ingenting . de taler dårligt til en eller ser slet ikke rengøringsassistenterne+
- “ +Jeg er glad for arbejdet, jeg kan være sammen med min familie, og her er forskellen imellem chef og ansat ikke så stor som i Rumænien. Der opfører chefer sig som præsidenter+

Uddrag fra interview: Oplevelse af arbejde (type 2 nytilkommen)

- “ +Rengøring i Rumænien er meget hårdere end her, fordi vi ikke har de samme redskaber+
- “ +Jobbet her er godt, ikke for hårdt. I Italien arbejdede jeg i et bageri. Arbejdet bestod i at slæbe 30 kg. tunge sække . og hvis jeg tog 5 min. pause, var chefen efter mig+
- “ +Lønnen er god, Jeg har meget bedre livskvalitet og jeg kan sende penge hjem til familien+(rumænere, filippinere)

Oplevelse af det mest negative i arbejdet

- “ +Børnene sætter ikke stolene op og gør ikke klar til rengøringen . derfor kommer rengøringen til at tage mere tid, end den burde +(Nytilkommen)
- “ +Arbejdet ville blive lettere, hvis læreren kunne styre børnene . det drejer sig om opdragelse . problemet er mest klasserne med ældre elever+(Langvarigt ophold)

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

19

Holdning og forventninger til projekt +Gør en forskel+

Holdning

- “ De fleste er positive, enkelte med længere ophold er forbeholdende

Forventning

- “ At blive bedre til dansk
 - kommunikation lærere, elever, kollegaer, forstå breve
 - bedre jobmuligheder i fremtiden (rengøringsleder, SOSU assistent, sygeplejerske, buschauffør, mekaniker)
- “ At få mere faglig viden
- “ At lokaler i højere grad efterlades rengøringsparate
- “ Enkelte med længere ophold forventer ingen ændring

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

SPiR-projektet

20

Uddrag af interview om forventninger

Langvarigt ophold i Danmark:

- “ **+**Jeg forventer at få mere viden om, hvordan jeg skal bruge kemikalier**+**
- “ **+**Jeg tror, det bliver bedre, rengøringen bliver et tema på skolen, det er lærerne, der skal sige noget til børnene, fordi nogle gange ser det slemt ud**+**
- “ **+**Jeg er ikke vant til at sidde på en stol og være tålmodig og kan ikke lide det . jeg glæder mig ikke til danskkurset, jeg får nok ondt i hovedet**+**

Uddrag fra interview om forventninger

Nytilkomne:

- “ **+**Jeg glæder mig; alt, der drejer sig om personlig udvikling, kan jeg godt lide. Jeg tror, jeg får noget ud af det for min sundhed, og det er en fordel at lære dansk, når man vil bo her.
- “ **+**Jeg glæder mig til danskkurset, så jeg kan kommunikere med andre på arbejdet, og det er vigtigt at kunne dansk, hvis jeg vil have andet arbejde i fremtiden **+**
- “ **+**Projektet kan give mere samarbejde, og de andre kan lære mig at kende, for jeg møder senere end de andre**+**

Konklusion

De nytilkomne er mest positive mht.

- “ **Oplevelse af arbejdet**
De har anden referenceramme . kan medføre mindre opmærksomhed på arbejdsvilkår og arbejdsmiljø
- “ **Holdning og forventning til projekt **Î Gør en forskel****
Kan tyde på at nytilkomne er særligt motiverede i forhold til arbejdspladstiltag for bedring af arbejdsmiljø (dog ung aldersgruppe . og særligt interesseret i dansk undervisning)
- “ Lederne oplever de nytilkomne som:
 - . Fleksible
 - . Ressourcestærke
 - . Ikke rettighedshævdende

